

χιστον ἐκείνους ἐναντίον εἰς τοὺς ἑποίους γράφω.

Καὶ τί εἶν' ἐκεῖνο διὰ τὸ ὅποιον οἱ ἀναγνώσται μου εὐχαριστοῦνται τόσον εἰς τὰ γραφόμενά μου; Τὸ πνεῦμα, ἤθελε εἰπεῖτε· καὶ ἤθελ' ἐννοεῖτε τὸ 'δικό μου πνεῦμα. Ὅχι, Κύριοι, ὀπτικὴ ἀπάτη ἤθελε σᾶς κάμει νὰ γελιέσθε ὑποθέτοντες τὸ πνεῦμα εἰς ἄλλο μέρος ἀπὸ ὅπου εὐρίσκεται. Τὸ πνεῦμα ποῦ βλέπετε 'στὰ γραφόμενά μου, εἶνε τὸ πνεῦμα τῆς γλώσσας, ὅχι τὸ δικό μου. Σᾶς βεβαιῶνω, Κύριοι, καὶ τὸ λέγω μὲ ὅλα τὰ σωστά μου ὅτι, τὸ πνεῦμά μου καὶ τὸν νοῦν μου ἔλον προθύμως ἤθελε τὸν ἀλλάξω μὲ τὸν νοῦν πολλῶν ἀπὸ ἐκείνους ὅπου ἀπνευμῶς γράφουσι λογιωτατίστικα.

Ἄλλὰ, τὸ λάθος τῶν λογιωτατῶν εἶνε στὴ γλώσσα ποῦ αὐτοὶ μεταχειρίζονται (τὴ λέω γλώσσα διὰ νὰ τὴν εἰπῶ κάπως). Ἡ γλώσσα ποῦ μεταχειρίζονται οἱ λογιώτατοι εἶνε ἀπνευμη· καὶ εἶνε ἀπνευμη ἐπειδὴ εἶναι ἀφύσικη καὶ μόνον φτιασμένη τεχνητὰ, καθὼς φτιάνεται τὸ ἀνδρείκελο τὸ παραγομισμένο στουπιά. Ἔτσι, συνηθισμένοι 'στὴν ἀπνευμὴν ἐκείνην λογιωτατίστικη, εὐχαριστεῖται τὸ πνεῦμά σας ἀκούοντας τὴ δροσιὰ τῆς ζωντανῆς γλώσσας, τὴ δροσιὰ τῆς ζωῆς καὶ τῆς νεότητος, καὶ τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο τῆς ζωντανῆς γλώσσας τὸ ἀποδίδεται εἰς τὸν συγγραφέα τῆς.

Θὰν ἐπροσέξατε βέβαια 'στὰ χαρακτηριστικὰ τῶν διαφόρων γλωσσῶν, καὶ θὰν ἐντυπωθήκατε εἰς τὸ ὅτι, ἡ γλώσσας ἔχουν κ' ἐκείνες διάφορον κάθε μία χαραχτήρα, καθὼς τὸν ἔχουσι καὶ οἱ ἄνθρωποι.

Ἡ Ἀγγλική, λ. χ., θὰ σᾶς ἐφάνηκε σοβαρὴ καὶ τραχεῖα ἴσως· ἡ Γαλλικὴ εὐπροσήμερη· ἡ Ἰταλικὴ εὐγενής· ἡ Βενετικὴ ἀστεία... Ἐκείνης τῶν λογιωτατῶν δὲν ἤμπορῶ νὰ τῆς εὖρω χαραχτήρα κἀνέναν, ἐπειδὴ κατὰ φυσικὸν λόγον, **γλωσσικὸν ἐκείνη ἀνδρείκελον, δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἔχει χαραχτήρα.**

Ἡ ἰδική μας, ἐξεναντίας, ἡ γλώσσα τοῦ Ἔθνους, εἶνε ζωντανὴ ὅχι μόνον, ἀλλὰ καὶ ζωρῆ· ἔχει ὅλην τὴν ἐλαστικότητα, τὴ δύναμη καὶ τὴ χάρη τῆς νεότητος. Εἶνε δημοφιλὴς καὶ χαρμόσυνη ὅταν εἶνε στὴν καλὴ τῆς· καὶ εἶνε φοβερὴ ὅταν ἐρεθίζεται.

Ἄδελφὴ ἀντάξια τῆς Ἰταλικῆς, δὲν τῆς λείπει παρά ἡ χρυσοβιβλικὴ εὐγένεια τὴν ὅποιαν ἐκείνη ἀπέχτησε διὰ τῶν ἀπὸ αἰῶνας μεγάλων συγγραφέων τῆς.

Ἡ γλώσσα τοῦ Ἔθνους μας δὲν ἔλαβε ἀκόμη μεγάλους συγγραφεῖς. Δὲν ἔλαβε ἀκόμη μεγάλους ἄνδρας· ἐπειδὴ οἱ Βάρβαροι Ὀθωμανοὶ πρῶτα, καὶ ἔπειτα οἱ Βάρβαροι λογιώτατοι, ἐπέσανε κ' ἐξουπήσανε τὸ πνεῦμα τοῦ Ἔθνους.

Ὁ λογιωτατισμὸς μάλιστα ἐνόθεψε τὰ γλωσσικὰ χυτήρια τοῦ πνεύματος εἰς τρόπον, ὥστε οὐδ' αὐτοὶ τῶρα πλέον οἱ λογιώτατοι, ἂν ἐπιστρέφανε 'στὴ μητρικὴ τους γλώσσα τὴ δημοτικὴ δὲν ἤθελε μπόρῃσουνε νὰ γράψουνε μὲ πνεῦμα τῆ γλώσσα τοῦ Ἔθνους. Ἔτσι κηέλα ἡ προτροπὴς μου τοῦτες δὲν εἶνε δι' αὐτοὺς. Αὐτοὶ τῶρα—πλέον ἔγιναν ἀνεπίδεχτοι πνεύματος καὶ ἀνίατοι. Ἄλλ' εἶνε διὰ τοὺς νέους ὅπου λέγω. Διὰ τοὺς νέους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι

τῶρα θ' ἀρχίσουν, ἢ μάλιστα ἀρχισαν νὰ συγγράφουν: Ἐκεῖνοι νὰ σκεφθοῦν τὰ λεγόμενά μου ἐπειδὴ ἡ ἐξέταση τῶν λεγομένων μου ἤμπορεῖ νὰ τοὺς ὠφελήσῃ.

Ὅτι δὲ ἡ γλώσσα τῶν λογιωτατῶν εἶνε ἀνεπίδεκτη πνεύματος ἤμπορεῖτε νὰ τὸ ἐπαληθεύσετε καὶ εἰς τὴν ἰκανότητα τῶν ἰδίων πνευματωδῶν δημοτικῶν ποιητῶν καὶ πεζογράφων, εἰς τὸ νὰ γράφουνε μὲ πνεῦμα τῆ λογιωτατίστικη. — Ὁ φίλος μου Ὅδδης, ἓνας τῶν πνευματωδεστέρων ποιητῶν καὶ πεζογράφων, ὑποχρεωμένος τῶρα νὰ γράφῃ λογιωτατίστικα διὰ τοὺς λογίους τῆς Αἰγύπτου, τὰ γραφόμενά του δὲν ἔχουν πλέον ἐκείνη τὴ ζωρηότητα, κ' ἐκεῖνο τὸ πνεῦμα ποῦ εἶχαν ὅταν ἔγραφε τὴ ζωντανὴ γλώσσα τοῦ Ἔθνους.

(Στᾶλλο φύλλο τελιώνει)

ANTREAS ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

ὍΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ κ. Στέφανος Πάργας (τῆς Ἀλεξάνδρειας) βγάξει σὲ λίγο τὴν «Ἀριάδνη στὴ Μάντονα», δράμα πεντάπρακτο τοῦ Verbon Lee, μεταφρασμένο ἀπὸ τὴν Ἀγγλική. Θὰ πουλιέται μὲ δραχμὴν. Τὸ κατατόπι τοῦ κ. Πάργα εἶναι Β. Ρ. 1146—Alexandrie (Égypte).

— Ἡ κ. Αἴρα Σ. Θεοδοροπούλου τύπωσε σὲ κομψὸ φυλλάδιον τὴν ὠραία μελέτη τῆς «Ἡ μουσικὴ διὰ τῶν αἰῶνων» ποῦ διάβασε στὸ Ὁδεο Ἀθηνῶν στίς 25 τοῦ Μάρτη.

— Τὸ τέλος τῆς παιδαγωγικῆς μελέτης τοῦ κ. Ἠλία Σταύρου ἔμεινε γιὰ τᾶλλο φύλλο.

— Ἡ πρὸ τὸ Βατοῦμ τῆς Ρουσίας μᾶς στάλθηκε μὲ δυνατὴ διαμαρτύρηση μὲ τὸν τίτλο «Ἐπουργὸς καὶ Παλαμάς», ὑπογραμμένη ἀπὸ τὸ Γιάννη Χιώτη, Θ. Ὁνοφρεῖδη, Ν. Ἀναστασιάδην, Ν. Βενεδίκα, Φιλοκλῆ Γιαγταντσιδῆ, Ἀριστείδην Σπορίδην, Κ. Λαμπρινίδη, Εὐδοκίην Κτενίδην, Σταύρο Κανονίδην καὶ Γιάννη Φωτιάδην.

— Ἡ διαμαρτύρηση τελιώνει ἔτσι: «Ἐμεῖς δὲ σχολιάζουμε τὰ πράματα, δὲν τὰ κρίνουμε, ἔσο κι ἂν εἶναι γιὰ μόντζα καὶ γιὰ φτύσιμο τὰ τέτια ραγιαδικὰ καὶ τυραννικὰ καμώματα. Ἔτσι γίνεται παντοῦ ὅπου ὁ λαὸς θεωρεῖ γι' ἀνορθωτὲς μερικὸς ἐπιτήδειους καὶ εὐ ζητᾶ νὰ διαφεντέφει μόνος τὸ δικό του. Προσμένουμε νὰ ἴδομε ποῖο δρόμο θάκολληθῆσι ἡ Νεοελληνικὴ Νιότη, τὸ δρόμο τὸν παλιὸ τῶν Ἀλεξαντρέδων καὶ Μιστριώτηδων, ὅλην τὸ δρόμο τῆς ἀναντηρίας καὶ τῆς μούχλας, ἢ θὰ πάρει τὸ μονοπάτι τοῦ Ἡρωῖσμοῦ καὶ τῆς Ἀλγῆσιας, ποῦ ὀδηγοῦν Σολωμοὶ καὶ Παλαμάδες;»

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ἄρ. Κορ. στὴ Σαφούνα. Τὸ κατατόπι τῆς κ. Δ. εἶναι Cronbergerstanz 44. Franckfurt a M. (Allemagne). — κ. Β. Ἄδαμ. στὴν Προύσα. Λάδαμ τὴ συντρομὴ κ' εὐχαριστοῦμε. Ἡ συντρομὴ σας τῶρα εἶναι πληρωμένη ἴσαμτις 15. 11. 912.